

Der kunde til Tider være stærk Strid og blive nyt Samarbejde — det samme gælder for Resten ogsaa til andre Sider i vort politiske Liv — men der er en Ting, det ærede Medlem i denne Forbindelse skal lægge vel Mærke til, og det er, at Hørup blev aldrig og var aldrig nogen Sinde den Hader overfor det Venstre, Berg tilhørte, som adskillige i den radikale Kreds gerne ville have ham gjort til.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) har forlangt Ordet for tredje Gang under denne Sags Behandling. Dertil udkræves Tingets Samtykke. Hvis ingen gør Indsigelse derimod, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er saaledes givet.

Borgbjerg: Det er kun nogle ganske faa replicerende Bemærkninger til det ærede Medlem fra Assens (Berntsen), som, synes jeg, følte sig noget trykket over, at han havde vakt for megen Opmærksomhed under denne Debat. Det plejer ellers ikke at trykke det ærede Medlem. Der er dog vel ikke noget i Vejen indenfor Delegationen? Der er vel ikke indenfor en vis Del af Delegationen et Tryk, der forplanter sig til det ærede Medlem? Der er vel ikke en vis Side af Delegationen . . .

Formanden: Jeg tror, at det vil være ønskeligt, om denne Sags første Behandling kunde tilendebringes i Dag, og jeg maa maaske henstille, at den Taler, der nu har Ordet, og de efterfølgende Talere ville afholde sig saa vidt muligt fra personlige Bemærkninger og tale om Sagen.

Borgbjerg: Min Bemærkning skal blive meget kort; det var kun en Indledning til en ganske kort Replik til det ærede Medlem fra Assens, der havde beklaget sig over den store Opmærksomhed, han havde vakt. Dertil vil jeg blot sige, at hvis det ærede Medlem forleden Dag loyalt og kraftigt havde sluttet sig til det foreliggende Forslag, havde denne Debat været endt for længe siden — det er nemlig Sagen —, saa det ærede Medlem kan takke sin forunderlige Anbefaling for dette Forslag, der bestod i en Kritik af alle dets Bestemmelser, for, at denne Debat har taget dette Omfang.

Jeg maa overfor det ærede Medlem, trods den Assistance, han fik af det ærede Medlem fra Frederikssund (Sigurd Berg), fastholde, at det ærede Medlem tog fejl, da han forleden Dag sagde følgende i al

Almindelighed: Tidligere skulde man have været over et Aar i en Kommune for at faa Valgret. Det er en fejl Paastand. Den gælder ikke Købstadkommunerne, og den gælder ikke Landkommunerne. Jeg skal her pege paa et indenrigsministerielt Cirkulære af 2. April 1879. Det var under Højre, det var Indenrigsminister Skeel, som viste sig paa det Punkt at være meget mere frisindet end de Herrer, da de i Fjor lavede deres Valgretsforlig. Indenrigsminister Skeel skrev i Anledning af en Forespørgsel, at man i Overensstemmelse med, hvad der i Ministeriets Skrivelse Nr. 21 af 25. Januar 1877 er udtalt om Forstaaelsen af den tilsvarende Bestemmelse i Landkommunalloven af 6. Juli 1867 § 3 — den Paragraf, det ærede Medlem citerede — finder det utvivlsomt, at det ommeldte Udtryk „i det forud for Valget gaaende Kalenderaar“ maa forstaaes saaledes, at det alene kan fordres, at vedkommende har været bosat i og svaret direkte Skat til Kommunen for et kortere eller længere Tidsrum af det paagældende Aar, men ikke for hele dette. (Modsigelse). Ja, og nu forlænge De Opholdsbestemmelsen til 2 Aar, hvilket i Praksis vil blive henad 3 Aar. De fordoble altsaa Opholdsbestemmelsen paa Landet og langt mere end fordoble den for Købstæderne. Altsaa, det ærede Medlem fra Assens havde Uret i sin Paastand forleden. Det tror jeg nu, jeg har dokumenteret med selve Indenrigsministeriets Cirkulære i Haanden. (Afbrydelse). Ja, saa staa op og protester og godtgør det. Jeg har læst baade det ærede Medlems Udtalelser og Indenrigsministeriets Cirkulære, saa det kan der ikke længere være nogen Misforstaaelse om.

Saa siger det ærede Medlem fra Assens dækkende eller undskyldende om den berømte eller berygtede Note, at da det viste sig, at den var uklar, saa blev den kaldt tilbage. Nej, den var aldeles ikke uklar, den var slet ikke til at tage fejl af. Den var blot ravruskende, splintrende, flintrende, pinende gal. Den var ikke blot fuldkommen gal, men den vilde have gjort hele det kommunale Liv i vore Kommuner ganske umuligt. Og det er, som sagt, at tage sig sin Stilling som Indenrigsminister lovlig let, naar han ikke en Gang læser de Cirkulærer igennem, som han sætter sit Navn under.

Det ærede Medlem sagde saa, at jeg syntes bedre om, at vi vareblevne ved den gamle Ordning. Hvad jeg har sagt er dette, at da den gamle Ordning formede sig i Praksis derhen, at Demokratiet var i